

Vystavujúci na BIB 2023:

SK:

Miroslav Cipár, Slovensko

Miroslav Cipár (1935 - 2021) študoval na Vysokej škole pedagogickej a Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave u profesorov V. Hložníka a P. Matejku. V rokoch 1971 – 72 pracoval na Inštitúte detskej knihy v Novom Dillí v Indii. Okrem ilustrácie sa venoval úžitkovej grafike, voľnej grafike, kaligrafii, monumentálnej tvorbe, kreslenému filmu, scénografii, maľbe a čiastočne plastike. Napriek tomu, že bol silne všestranný a neprestajne experimentoval s formou a výrazovými prostriedkami, má v ilustráciách veľmi rozpoznateľný originálny rukopis. Štylizuje jednoduché predmety, ktoré skladá tvarovo i farebne do kompozične zoskupených obrazov plných fantázie. Dominantne pracuje s linkou, symbolmi, znakmi a zložitou až historizujúco pôsobiacou ornamentikou. Komickosť a humor sa odráža v jeho mnohých štylizovaných obrazoch umocnených živou farebnosťou a esenciou hry.

Za ilustračnú tvorbu získal viacnásobnú Cenu vydavateľstva Mladé letá a Čestné uznanie zo súťaže Najkrajšia kniha. Za ilustrácie ku knihám M. Ďuričkovej: Biela kňažná a Dunajská kráľovná získal Plaketu BIB'73 a Plaketu BIB'77. Zlatou medailou na IBA Lipsko v roku 1982 bola ocenená kniha M. Válka: Veľká cestovná horúčka. Od roku 1979 bol autor nositeľom ceny Ľudovíta Fullu a od roku 2001 Radu Ľudovíta Štúra I. triedy. Stál pri zrode Bienále ilustrácií Bratislava v roku 1967 spolu s Dušanom Rollom, Albínom Brunovským a ďalšími a je aj autorom nadčasového loga BIB (1968).

Výber z knižnej ilustračnej tvorby: Hra pre tvoje modré oči (Ľ. Feldek, Mladé letá 1957); Hrdinský zápisník (K. Jarunková, Mladé letá 1961, 1984); Jožko Mrkvička spáť (M. Ďuričková, Mladé letá 1972); Biela kňažná (M. Ďuričková, 1973, 1988, 1989); Zlatá brána (M. Ďuričková, 1973, 1989, Buvik 2004, 2017); Dunajská kráľovná (M. Ďuričková, Mladé letá 1976, 1981); Veľká cestovná horúčka (M. Válek, Mladé letá 1977, 1983); Prešporský zvon (M. Ďuričková, Mladé letá 1978); Černoško Gnugu (G. Feustel, Mladé letá 1985); Pán Tau a tisíc zázrakov (O. Hofman, Mladé letá, 1985); Malachitová škatulka (P.P. Bažov, Mladé letá, 1990); Osmijanko rozpráva 8 x 8 = 64 nových rozprávok (K. Bendová, Buvik 1998); Veľká kniha európskych rozprávok (Ľ. Feldek, Hlbiny 2017)

Jana Kiselová-Siteková, Slovensko **Cena Poštovej Banky BIB 2021**

Jana Kiselová-Siteková (1942) vyštudovala Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave na oddelení voľnej grafiky u profesora Vincenta Hložníka. Charakter ilustrácií autorky je jedinečný a osobitý nielen technikou a výrazovými prostriedkami, ktoré používa, ale predovšetkým pokojnou atmosférou, ktorá z nich vyžaruje. Nesporne je autorke blízka stará

japonská kultúra, ktorá ovplyvňuje jej tvorbu a iste i z tohto dôvodu je jej tvorba práve v Japonsku mimoriadne obľúbená. Skromnými prostriedkami vytvára ilustrátorka veľkorysý priestor, jej doménou je krehká jemná linka s rovnako krehkým kolorom, ktorým dosahuje raz poetický, inokedy dramatický výraz obrazu. Za ilustračnú tvorbu dostala v roku 1975 Čestné uznanie v súťaži najkrajšia kniha ČSSR za knihu Muško a Miško na Severnom póle, v roku 1983 Cenu vydavateľstva Mladé letá za knihu veršov Čarokruh, v roku 1986 Cenu Ľudovíta Fullu. V roku 1991 získala Plaketu BIB za ilustrácie ku knihe Zbojníková dcéra Ronja a v roku 1995 Zlaté jablko BIB za ilustrácie ku knihe Adam a Eva. V roku 1996 bola zapísaná na Čestnú listinu IBBY. V roku 2001 získala Zlaté jablko za ilustrácie ku knihe Palculienka.

Výber z knižnej ilustračnej tvorby:

Zbojníková dcéra Ronja (A. Lindgren, Mladé letá 1989); Adam a Eva (O. Sliacky, Mladé letá 1994); Hodinky (M. Haľamová, Tranoscius 1999); Nepokoj (M. Haľamová, Tranoscius 1999); Palculienka (H Ch. Andersen, Buvik 2001, 2019); Píšťalkár (E. J. Groch, Slniečkovo 2006); Anjeličku, môj strážničku (M. Rúfus, Buvik 2008, 2013); O stratenej rukavičke (J. Kuniak, Skalná ruža 2012); Mamička (J. Seifert, Buvik 2016); O Jankovi Polienkovi (S.Czambel, Buvik 2021)

Zuzana Bočkayová-Bruncková, Slovensko

Držiteľka Ceny primátora hlavného mesta Bratislavy BIB 2021

Zuzana Bočkayová-Bruncková (1980) vyštudovala Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave u profesora Dušana Kállaya a na Akadémií výtvarných umení v Prahe. Patrí k predstaviteľkám mladšej, ale veľmi perspektívnej a talentovanej generácie slovenských ilustrátorov. Vo svojej ilustračnej tvorbe využíva vycibrený maliarsky štýl, ktorý je pre ňu charakteristický. Farba v jej prípade patrí k najdôležitejším vyjadrovacím prvkom. Väčšinou využíva mäkkú, teplú farebnosť, takže aj hrôzostrašné výjavy nadobudnú jemnejší výraz. Jej postavy a predmety sú masívne a ťažké, vo väčšine prípadov nimi zapĺňa celú plochu. Týmto dosahuje vo svojich ilustráciách veľkú dynamiku a priestorovú hĺbku. Postavy mierne štylizuje, aby dosiahla pre ne charakteristický výraz a vnímavejší divák v nich vždy nájde aj hlbšie posolstvo. Získala viaceré ocenenia Najkrajšia kniha Slovenska (2002, 2008, 2011) a v roku 2011 Cenu primátora hlavného mesta Bratislavy BIB.

Výber z knižnej ilustračnej tvorby:

Slovenské klasické rozprávky (Belimex 2006); Byť dráčíkom je úžasné! (P. Gibey, Vydavateľstvo Maticy slovenskej 2007); Slovenské povesti III (J. Horák, Matica slovenská 2010); Příklad mnoho andělů (P.Chudožilov, Albatros, 2013); Kouř z komína (P.Chudožilov, Albatros, 2015); Sedem dní v pivnici (P. Karpinský, Perfekt 2011, 2017); Příběhy ze starej Bratislavy (V. Ryšavá, Matica slovenská 2012); Vianočná kniha : poviedky, povesti a rozprávky na vianočný čas (Slovart 2012); Med z ľadových kvetov (P. Karpinský, Perfekt 2019); Šelmy v lavici (G. Futová, AlleGro Plus 2021)

Fabienne Delacroix, Francúzsko

Držiteľka Ceny Detskej poroty BIB 2021

Fabienne Delacroix (1972) pochádzajúca z rodiny slávneho naivného maliara Michela Delacroix a ide v jeho šlapajách nostalgických, romantizujúcich zobrazení najmä francúzskeho vidieka, pobrežia a Paríža. Zobrazuje štylizované, harmonické až rozprávkové výjavy každodenného života prelomu 19. a 20. storočia plné farieb, či dobových detailov. Inšpirovaná francúzskymi impresionistami maľuje gvašom, akrylovými farbami a akvarelom. Jej diela boli vystavené v galériách po celej USA, v Japonsku, Kórei, Francúzsku, Kanade a Bulharsku. Cenu Detskej poroty získala za ilustrácie ku knihe Sofiino nešťastie (Les Malheurs de Sophie) .

Výber z knižnej tvorby: Sofiino nešťastie (Les malheurs de Sophie, De Ségur, Herve Chopin Ed 2020)

Elena Odriozola, Španielsko **Držiteľka Grand Prix BIB 2021**

Elena Odriozola (1972) je baskická ilustrátorka, ktorá vyštudovala umenie a dizajn. V súčasnosti je veľmi úspešnou ilustrátorkou pre deti a mládež, ilustrovala približne stovku kníh. Jej štýl je veľmi osobitý a konzistentný s mimoriadne vysokým naratívny potenciálom. Grand Prix BIB 2021 získala za ilustrácie ku knihe Zmiešané pocity (Sentimientos encontrados). Vytvorené boli technikou kresby ceruzkou, voľne zobrazujú príbeh siedmich postáv, ktorý prostredníctvom obrazov približuje bežné rodinné udalosti. Každý obraz dokáže vťahovať čitateľa do príbehu a zároveň ponecháva priestor čitateľovi premietnuť doň vlastné pocity. Kniha má experimentálny charakter. Odriozola získala v roku 2015 Zlaté jablko BIB a bola viacnásobne nominovaná na Astrid Lindgren Memorial Award (2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2018, 2020) a na Cenu Hansa Christiana Andersena (2018, 2020).

Výber z knižnej ilustračnej tvorby: Vianoce (Eguberria, Nerea, 2012); Frankenstein alebo Moderný Prométeus (Frankenstein or The Modern Prometheus, Nórdica libros 2013); O povahe rastlín (De natura florum, Nórdica libros 2020); V lese (En el bosque, Libros del zorro rojo 2017); Zmiešané pocity (Sentimientos encontrados, Ediciones Modernas El Embudo 2020)

Suzy Lee, Kórejská republika **Držiteľka Ceny Hansa Christiana Andersena 2022 za ilustráciu**

Suzy Lee (1974) vyštudovala na Soulskej národnej univerzite a Vysokej škole výtvarných umení Camberwell v Londýne. Následne začala ilustrovať detské knihy a založila vlastné vydavateľstvo Hintoki Press, ktoré sa venuje publikovaniu jej autorských experimentálnych detských kníh inšpirovaných kórejskými ľudovými motívami. Typickými sú pre ňu sofistikované, hravé, minimalistické ilustrácie kreslené uhlíkom, či ceruzkou, prevažne v čiernobielej farebnosti doplnené jednou, alebo viacerými akcentujúcimi farbami. Jej autorské knihy sú často tzv. tiché knihy (bez textu), esteticky aj knižne vysoko inovatívne. Pomocou formátu, či orientácie strán dotvárajú neverbálne príbeh a vťahujú čitateľa do hry nachádzania stôp, či skrytých odkazov, ktoré v ilustráciách pre nich ukrýva. Knihy Zrkadlo, Vlna a Tieň z jej trilógie experimentujú napr. s fyzickým stredom knihy - väzbou, ako hranicou medzi fantáziou a realitou. Medzi ocenenia, ktoré Lee získala, patria New York

Times Best Illustrated Children's Book 2008, IBBY Silent Books Honour List 2013, Bologna Ragazzi Award (špeciálne uznanie v kategórii beletria) 2021, 2022 a v roku 2022 najvýznamnejšie ocenenie Cena Hansa Christiana Andersena.

Výber z knižnej ilustračnej tvorby: Zrkadlo (Mirror, Edizioni Corraini, 2003); Vlna (Wave, Chronicle Books, 2008); Tieň (The Shadow, Chronicle Books, 2010); Línie (Lines, Chronicle Books, 2017); Tento krásny deň (This Beautiful Day, Atheneum/Caitlyn Dlouhy Books, 2017); Leto (BIR Publishing, Summer, 2021)

Marie-Aude Murail, Francúzsko

Držiteľka Ceny Hansa Christiana Andersena 2022 za literatúru

Marie-Aude Murail (1954) vyštudovala literatúru na Sorbonskej univerzite v Paríži. Napísala takmer stovku kníh pre deti a dospelých a je uznávaná doma i v zahraničí najmä pre jej novely s nezabudnuteľnými postavami, ktoré čitateľa okúzlia. Venuje sa najmä témam ako politika, dejiny, láska, dobrodružstvo a fantázia, pričom jej knihy boli preložené do už viac než 27 jazykov. Popri písaní sa angažuje v šírení gramotnosti a propagácii čítania u detí a taktiež aktivizmu v oblasti práv migrantov a detí z migrantských rodín. Získala za svoju tvorbu viaceré ocenenia vo Francúzsku a niekoľko nominácií na cenu Hansa Christiana Andersena, ktorú nakoniec vyhrala v roku 2022 za jej celoživotný prínos detskej literatúre.

Výber z knižnej tvorby: Ach jaj! (Oh, boy!, EDL 2000); Simple (Simple, EDL 2004); Slečna Charity (Miss Charity, EDL 2008); 3000 spôsobov ako povedať ľúbim ťa (3000 façons de dire je t'aime, EDL 2013); Spasiteľ & synovia 1. séria (Sauveur & Fils Saison 1, EDL 2016); Angie! (Angie!, EDL 2021)

Výstava držiteľov Ceny detskej poroty 1993 – 2021

Bienále ilustrácií Bratislava prináša už od roku 1967 výber toho najlepšieho, čo sa v ilustrátorskom svete aktuálne deje. V 28 uskutočnených ročníkoch sa na BIB predstavilo 8 748 ilustrátorov z viac než 110 krajín, ktorí sa prezentovali 68 341 ilustráciami z viac než 10 000 kníh. Ilustrácie hodnotí prestížna medzinárodná porota, ktorej členov nominujú národné sekcie IBBY. Udeľuje najvyššie ocenenie Grand Prix, 5 Zlatých jabĺk a 5 Plakiet BIB. BIB je však podujatie určené najmä pre detského návštevníka, preto pribudla v roku 1993 detská porota, zložená z detí z rôznych kútov Slovenska, aby určili svojho víťaza. Je kuriózne, že detská porota sa za celý čas svojej existencie zatiaľ ani raz nezhodla s medzinárodnou odbornou porotou na víťazovi. U detí často vedie jasnosť a zrozumiteľnosť sofistikovanej ilustrácie a nie je im až taký blízky výtvarný experiment alebo inovatívny prístup ku kompozícii či štylizácii, ktorý, naopak, ocenia odborníci. Preto je dôležité mať zastúpené oba pohľady, aby bol BIB aj naďalej miestom na dialóg, vzájomnú inšpiráciu a posúvanie hraníc možností ilustrátorského sveta.

Ocenení: 1993 Igor Piačka (Slovensko), 1995 Hiromi Beppu (Japonsko), 1997 Nikolaj Ustinov (Ukrajina), 1999 Alenka Sottler (Slovensko), 2001 Charlotte Dematons (Holandsko), 2003 Marcin Kolpanowicz (Poľsko), 2005 Charlotte Dematons (Holandsko), 2007 Jae Hong Kim (Kórejská republika), 2009 Peter Uchnár (Slovensko), 2011 Ayano Imai (Japonsko), 2013 Gi-

Hun Lee (Kórejská republika), 2015 Martijn Van Der Linden (Holandsko), 2017 Peter Uchnár (Slovensko), 2019 Svetozár Košický (Slovensko), 2021 Fabienne Delacroix (Francúzsko)

Ocenení z BIB 2023:

Ondrej Zimka, Slovensko Držiteľ Ceny 365.bank BIB 2023

Ondrej Zimka (1937) sa narodil v Turzovke na Kysuciach. Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave absolvoval v roku 1964 v odbore užitá grafika u profesorov P. Matejku a J. Chovana. Celý život sa aktívne venoval viacerým umeleckým smerom – okrem ilustrácie aj maľbe, úžitkovej grafike, karikatúram, monumentálnej tvorbe, či animácií.

Zimkov ilustrátorský štýl má v sebe mnoho inšpirácie z tradičného naivného ľudového umenia. V dielach cítiť tajomno, mágiu, rozprávkové výjavy sú bohaté na symboliku akú nachádzame aj v povestiach, či legendách. Obyčajných ľudí, zvieratá aj predmety spája hravým, snovým spôsobom do neobyčajných kompozícií a tým medzi nimi vytvára nové vzťahy, napätie, či dialóg. To, že sa uňho reálny svet mieša so symbolickým, kde nerešpektuje mierku, či fyzikálne zákony, prispieva k dodatočným interpretačným rovinám. Tvorí nápadité ilustrácie gvašom v sýtych teplých kontrastných farbách. Dôležitým aspektom jeho tvorby je aj humor a satira.

Ilustroval v priebehu života viac než 100 kníh, získal mnoho ocenení pričom medzi najcennejšie patria BIB Plakety z rokov 1969 a 1971, Cena Ľudovíta Fullu za ilustračnú tvorbu pre deti a mládež z roku 1982, alebo štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra II. triedy v roku 1998. V roku 2011 mu rada Fondu výtvarných umení udelila cenu Slovenský výtvarník roka za mimoriadne rozsiahly a kreatívny prínos do viacerých oblastí slovenského umenia.

Výber z tvorby: Zelené jelene (Ľ. Feldek, Mladé letá 1968); Rozprávky na niti (Ľ. Feldek, Mladé letá 1970); Drevený tato a jeho rozprávkové varechy (T. Janovic, Mladé letá 1982); Belasý maják (J. Navrátil, Mladé letá 1985); Tri ohnivé kone (J. Berky-Ľuborecký, O. Sliacky, Mladé letá 1990); Vrabeceda (M. Kováčik, Mladé letá 1991); Kapitán Spomienka: poviedky a básne pre deti a nástročné (Kolektív autorov, Perfekt 2019)